

География пәнінен тест сұрақтары

1. География ғылымы ретінде пайда болған

- A) Римде
- B) Грекияда
- C) Египетте
- D) Испанияда
- E) Италияда

2. Тұңғыш рет дүние бөліктері туралы ұғымды айтқан

- A) Римдіктер
- B) Гректер
- C) Немістер
- D) Испандықтар
- E) Португалдықтар

3. Магелланның саяхатының нәтижесінде дәлелденді

- A) Жердің құрлық екендігі
- B) Жердің дөңгелек екендігі
- C) Жердің шар тәрізді екендігі
- D) Жердің көп бөлігі су екендігі
- E) Жердің көп бөлігі арал екендігі

4. Орта Азия мен Орталық Азияны зерттеуге үлкен үлес қосты

- A) П.П. Семенов
- B) Н.М. Пржевальский
- C) Ш. Уәлиханов
- D) И.В. Мушкетов
- E) Л.С. Берг

5. Күн жүйесіндегі планеталар саны

- A) 7 планета
- B) 8 планета
- C) 9 планета
- D) 10 планета
- E) 11 планета

6. Жердің полюстік радиусы экваторлық радиустан

- A) 22 км. қысқа
- B) 21 км. қысқа
- C) 20 км. қысқа
- D) 23 км. қысқа
- E) 24 км. қысқа

7. Жер пішіні шар тәріздес болғандықтан оның бетіне күн сәулесі түседі

- A) бірдей
- B) әркелкі
- C) тура
- D) тік
- E) бұрыштан

8. Күн жүйесіне кіретін ұсақ аспан денелері

- A) Планеталар
- B) Ай
- C) Астероидтар
- D) Шаң-тозаң
- E) Ай

9. Жер өз білігінен ...айналады

- A) Оңтүстіктен солтүстікке қарай

- B) Шығыстан батысқа қарай
- C) Батыстан шығысқа қарай
- D) Батыстан оңтүстікке қарай
- E) Шығыстан оңтүстікке қарай

10. Жер күнді бір рет айналып шығады

- A) 364-365 күнде
- B) 362-663 күнде
- C) 367 күнде
- D) 368 күнде
- E) 369 күнде

11. Жердегі “Кібісе жылы” қайталанып отырады

- A) Әрбір 3-ші жылда
- B) Әрбір 4-ші жылда
- C) Әрбір 2-ші жылда
- D) Әрбір 5-ші жылда
- E) Әрбір 6-ші жылда

12. Жер бетінің қағазға кішірейтіліп түсірілген бейнесі

- A) План
- B) Сурет
- C) Карта
- D) Жер бедері
- E) Фотосурет

13. Жердің радиусы:

- A) 40000 км
- B) 6371 км
- C) 2900 км
- D) 3600 км
- E) 5400 км

14. Жер Күннен ... орналасқан?

- A) 1-ші
- B) 2-ші
- C) 3-ші
- D) 4-ші
- E) 5-ші

15. Жердің шар тәріздес болуының географиялық мәні.

- A) Күн сәулелері әркелкі таралады.
- B) Күн сәулелері бірдей түседі.
- C) Жердің дәл картасы жасалады.
- D) Жер бедеріне әсер етеді.
- E) Ешқандай мәні жоқ

16. Жер бетінде жыл маусымдарының ауысу себебі.

- A) Жер білігінің обитасына тік орналасуы.
- B) Күннің Жерді зор тарту күші.
- C) Жыл мезгілдері ауыспайды.
- D) Күн сәулесінің түсу бұрышы мен түсу уақытының ұзақтығы.
- E) Жердің өз осінен айналуынан

17. Жер өз білігін айналып өтеді

- A) 21 сағатта
- B) 22 сағатта
- C) 23 сағатта
- D) 24 сағатта

Е) 25 сағатта

18. Жердің білігі орбита кеңістігіне орналасқан

- A) 23,5Ғ
- B) 33,5Ғ
- C) 65Ғ
- D) 66,5Ғ
- E) 86,5Ғ

19. Оңтүстік жарты шарда жаз айлары

- A) Маусым, шілде, тамыз
- B) Қыркүйек, қазан, қараша
- C) Желтоқсан, қаңтар, ақпан
- D) Наурыз, сәуір, мамыр
- E) Қазан, қараша, желтоқсан

20. Жердегі белгілі бір зат пен солтүстік бағыт арасындағы бұрыш:

- A) Масштаб
- B) Полюс
- C) Нивелир
- D) Рулетка
- E) Азимут

21. 270° азимутқа сәйкес келетін көкжиек түсі:

- A) Солтүстік
- B) Оңтүстік
- C) Батыс
- D) Солтүстік-шығыс
- E) Шығыс

22. Шығыс бағытына сәйкес келетін азимут:

- A) 0°
- B) 90°
- C) 180°
- D) 270°
- E) 360°

23. 1 см–100 м масштабы:

- A) Ірі
- B) Атаулы
- C) Сандық
- D) Сызықтық
- E) Ұсақ

24. Жерде әр түрлі бағыттың азимутын анықтайтын аспап:

- A) Планшет
- B) Термометр
- C) Тұсбағар
- D) Нивелир
- E) Флюгер

25. Көкжиек дегеніміз ...

- A) Тұрған жеріңді бағдарлау.
- B) Жер бетінің көзге көрінетін бөлігі.
- C) Азимут бойынша жүру.
- D) Картадан қашықтықты өлшеу.
- E) Қажетті бағытты тауып жүру.

26. Жергілікті жерді бағдарлау ... айтамыз.

- A) Көкжиек тұстарын табуды

- B) Берілген бағыт пен солтүстік бағыттыз арасындағы бұрышты.
- C) Карта бойынша географиялық ендікті анықтауды.
- D) Карта бойынша географиялық бойлықты анықтауды.
- E) Картада жер бетіндегі объектілерді бейнелеуді

27. Солтүстік бағыт пен жердегі заттың арасындағы бұрыш.

- A) Румб
- B) Градус торы..
- C) Географиялықендік.
- D) Географиялықбойлық.
- E) Азимут.

28. Күн жүйесіне кіретін ұсақ аспан денелері

- A) Планеталар
- B) Ай
- C) Астероидтар
- D) Шаң-тозаң
- E) Ай

29. Көкжиек тұстарын анықтайтын құрал

- A) Тұсбағдар
- B) Нивелар
- C) Барометр
- D) Гигрометр
- E) Термометр

30. Жер бетінде қашықтықты өлшеу тәсілдері.

- A) Жер бетінде заттардың қай бағытта орналасқанын анықтау.
- B) Тұсбағдардыз көмегімен
- C) Таспамен, өлшеуіш ашамен, қадаммен, көз мөлшерімен
- D) Жер бетін планға түсіру арқылы.
- E) Масштабтың көмегімен.

31. Масштаб дегеніміз не?

- A) Жер бетінде өлшенген қашықтықты қағазға түсіргенде кішірейтілгенін көрсететін шама.
- B) Картада көрсетілген қашықтықтың саны.
- C) Екі объектінің арасындағы қашықтық.
- D) Белгілі бір затқа бағытталған бұрыш.
- E) Картадағы қашықтықтың өлшемін көрсету

32. Жергілікті жердің планы

- A) Жер бетінің жалпы сипаты
- B) Жердегі заттардың пішіні.
- C) Жердегі заттардың ара қашықтығы.
- D) Жер бетінің қағазға кішірейтіліп түсірілген нұсқасы
- E) Жердегі заттардың алып жатқан орны.

33. Горизонтальдар деп аталады.

- A) Шартты белгілер.
- B) План мен картада биіктіктері бірдей нүктелерді қосатын қисық сызықтар.
- C) Жер бетінің сипаты.
- D) Бергштрихтар.
- E) План мен картадағы бағыттар.

34. Ірі масштабты анықтаңдар:

- A) 1:5000
- B) 1:25000
- C) 1:10000
- D) 1:50000
- E) 1:100000

35. Ұсақ масштабты анықтаңдар:

- A) 1:1000000
- B) 1:200000
- C) 1:50000
- D) 1:500000
- E) 1:25000

36. Нүктенің бастапқы меридианнан градус есебімен алынған қашықтығы:

- A) Ендік
- B) Меридиан
- C) Экватор
- D) Бойлық
- E) Параллель

37. Жер бетіндегі бір полюстен екінші полюске қарай шартты түрде жүргізілетін сызық:

- A) Экватор
- B) Меридиан
- C) Параллель
- D) Горизонталь
- E) Бергштрих

38. Материктер, мұхиттар, теңіздер, аралдар, өзендер, көлдер бейнеленген карта:

- A) Климаттық
- B) Саяси
- C) Физикалық
- D) Экономикалық
- E) Синоптикалық

39. Экватордың ұзындығы(км):

- A) 20000
- B) 40000
- C) 60000
- D) 30000
- E) 50000

40. Жердің нақты үлгісі.

- A) Карта.
- B) План.
- C) Глобус.
- D) Масштаб.
- E) Планшет.

41. Ғылымның атауын белгілеген ежелгі грек оқымыстысы

- A) Марко Поло
- B) Эратосфен
- C) Афанасий Никитин
- D) Христофор Колумб
- E) В.В. Сапожников

42. Табиғатты ғылыми тұрғыда зерттеумен көп жылдар бойы айналысып келген география түрі.

- A) Физикалық география
- B) Экономикалық география
- C) Әлеуметтік-экономикалық география
- D) Саяси география
- E) Картографиялық әдістер

43. География ғылымының маңызы.

- A) Жер бетін қалыптастырушы күш
- B) Адамдардың тіршілігі мен шаруашылығында табиғаттың рөлі жетекші орын алады
- C) Табиғи құрамдас бөліктері
- D) Табиғи кешендерді қалыптастыру
- E) Жер бетін қалыптастырушы күш

44. Географиялық білімнің алғашқы сызбасын, ғалымдар ежелгі қай елдің халықтарынан тапқан?

- A) Шығыс, Месопотамия, Парсы, Египет, Финикия
- B) Италия, Қытай, Арабия
- C) Батыс Еуропа, Ресей
- D) Вест-Индия, Персия
- E) Орта Азия, Үндістан

45. «Үш теңіздің арғы жағына саяхат» деген еңбегін жазып қалдырған

- A) Христофор Колумб
- B) Әл-Бируни
- C) Америго Веспуччи
- D) Афанасий Никитин
- E) Марко Поло

46. Христофор Колумбтың саяхаты басталған жыл.

- A) 1492 жыл
- B) 1472 жыл
- C) 1402 жыл
- D) 1271 жыл
- E) 1372 жыл

47. Жердің шар тәрізді екенін дәлелдеген

- A) И. Ребров
- B) С. Дежнев
- C) Е. Хабаров
- D) С. Ремезов
- E) Ф. Магеллан

48. Тянь-Шаньға екі рет саяхат жасап география қоғамына қомақты үлес қосқан

- A) Марко Поло
- B) Америго Веспуччи
- C) Афанасий Никитин
- D) П. П. Семенов
- E) Ф. Магеллан

49. П. П. Семенов пен Ш. Ш. Уәлихановтың зерттеулерін жалғастырған орыс зоологі, географ және саяхатшы.

- A) Н. А. Северцев
- B) В. В. Сапожников
- C) Афанасий Никитин
- D) Е. Хабаров
- E) Ф. Магеллан

50. Алтай тауының фаунасы мен флорасына толыққанды сипаттама берген.

- A) Марко Поло
- B) Америго Веспуччи
- C) Афанасий Никитин
- D) П. П. Семенов

Е) В.В.Сапожников

51.Қазіргі заманғы топырақтану ғылымының негізін қалаған ғалым

- А) Е.Хабаров
- В) Америго Веспуччи
- С) В.В.Докучаев
- Д) Афанасий Никитин
- Е) В.В.Сапожников

52.Жетісудың геоботаникалық және топырақ карталарын жасаған және экспедицияны басқарған ғалымдар мен ботаниктер:

- А) С.С.Неуструев, Л.И.Прасолов, А.И.Безсонов
- В) В.П.Нехорошев
- С) В.В.Докучаев
- Д) Қ.И.Сәтбаев
- Е) В.В.Сапожников

53.Қазақстанның ғылым Академиясы құрылды.

- А) 1946 жыл
- В) 1921 жыл
- С) 1947 жыл
- Д) 1948 жыл
- Е) 1949 жыл

54.Көрнекті ғалым Қ.И.Сәтбаевтың жазған еңбегі қалай аталады?

- А) Соғыстан кейінгі жылдар
- В) «Формациялық металлогендік сараптау және кен орнына кешенді болжам жасаудың кешенді әдісі»
- С) Іле Алатауында болатын құбылыс
- Д) Климат және су ресурстары
- Е) Қазақстанның қазіргі кездегі жағдайы

55.Геология ғылымдары институтының негізін қалаған көрнекті ғалым

- А) Ш.Уәлиханов
- В) Қ.И.Сәтбаев
- С) В.В.Докучаев
- Д) А.И.Безсонов
- Е) Е.Хабаров

56.Қаныш Сәтбаевтің жетекшілігімен 40 жылдары ашылған кен орны

- А) Жезді марганец кен орны
- В) Геология ғылымының институты
- С) Брондық болат
- Д) Металлогендік сараптама
- Е) Мұздықтарды зерттеу

57.Қаныш Сәтбаевтің қазіргі тіршісінде қанша ғылыми еңбек жазып қалдырды?

- А) 670
- В) 655
- С) 657
- Д) 640
- Е) 620

58.Ақпараттың негізгі картографиялық көздері

- A) Карта мен атластар
- B) «Балалар энциклопедиясы»
- C) Жер бетінің ұшақтан түсірген бейнесі
- D) Ғарыштық аппараттар
- E) Жердің сыртқы бейнесі

59. Географиялық білімнің көзі болып саналады

- A) Тәжірибе
- B) Зерттеу
- C) Бақылау
- D) Зерделеу
- E) Қорытындылау

60. Өткен ғасырдың 50– жылдарының аяғы мен 60 жылдардың басында географ – ғалым Б.В. Поляковтың басқаруымен құрылған экспедициясы

- A) Эльбрус кешенді экспедициясы
- B) Каспий маңы кешенді экспедициясы
- C) Географтардың экспедициясы
- D) Экспедициясы
- E) Эльбрус тауын зерттеу экспедициясы

61. Ғылыми жетекші – әйгілі географ-климатолог Б.П.Алисовтың зерттеулері

- A) Биік белдеулерде атмосфералық циркуляцияның жұмысын зерттеу болды
- B) Обь кешенді экспедициясы
- C) Географтардың экспедициясы
- D) Б.В. Поляковтың басқаруымен құрылған экспедициясы
- E) Памир және Эльбрус экспедициясы

62. Эльбрус тауы мұздықтарын аэрофотаға түсірген белгілі ғалым

- A) Г.К.Тушинский
- B) Б.В. Поляковтың
- C) Б.П.Алисов
- D) А.И.Безсонов
- E) Памир және Эльбрус экспедициясы

63. Табиғи ортада айналадағы құбылыстарды оқып үйрену

- A) Жоспарлау
- B) Экскурсия
- C) Қорғау
- D) Зерттеу
- E) Саралау

64. Белгілі бір жердің тереңдігін, биіктігін, табиғи ресурс қорын, ауданын, халқының санын, демографиялық көрсеткішін және өндірістің көлемін зерттейтін әдіс

- A) Статистикалық әдіс
- B) Тарихи әдіс
- C) Салыстырмалы әдіс
- D) Бақылау әдіс
- E) Саралау әдіс

65. Жердің және ондағы тіршілік етіп жатқан адамзаттың даму тарихын зерттеу әдіс

- A) Бақылау әдіс
- B) Тарихи әдіс
- C) Салыстырмалы әдіс

- D) Саралау әдіс
- E) Модельдеу әдісі

66. Географияны зерттеудің ең маңызды әдістің бір түрі

- A) Географиялық аудандастыру
- B) Болжау әдіс
- C) Салыстырмалы әдісі
- D) Ақпараттық әдісі
- E) Модельдеу әдісі

67. Адамдардың қоршаған ортаға тигізетін зиянын азайтуға, қауіпті құбылыстардан құтылуға, ресурстарды тиімді пайдалануға жол ашады.

- A) Модельдеу әдісі
- B) Географиялық болжау әдісі
- C) Салыстырмалы әдісі
- D) Ақпараттық әдісі
- E) Аудандастыру әдісі

68. Географиялық зерттеудің заманауи әдісі

- A) ГАЖ-ақпараттық әдісі
- B) Географиялық болжау әдісі
- C) Салыстырмалы әдісі
- D) Модельдеу әдісі

69. Өртүрлі математикалық есептеулердің сандық шешімдерін график құру арқылы табу тәсілдері

- A) Суреттеме жұмыс
- B) Графиктік есептеу
- C) Жел өрнегі
- D) Модельдеу әдісі
- E) Ықпалдастыру әдісі

70. Жер бетін картада кескіндеудің түрлері

- A) ГАЖ-ақпараттық әдіс
- B) Жергілікті жердің планы, географиялық карта, аэрофотосурет, ғарыштық сурет
- C) Өте кішірейтілген өлшем
- D) Бағыттың ауысуына қарай өзгеріп отырады
- E) Жергілікті жердің нақты көрінісі

71. Геология ғылымдары институтының негізін қалаған көрнекті ғалым

- A) Ш. Уәлиханов
- B) Қ. И. Сәтбаев
- C) В. В. Докучаев
- D) А. И. Безсонов
- E) Е. Хабаров

72. Қаныш Сәтбаевтің жетекшілігімен 40 жылдары ашылған кен орны

- A) Жезді марганец кен орны
- B) Геология ғылымының институты
- C) Брондық болат
- D) Металлогендік сараптама
- E) Мұздықтарды зерттеу

73. Қаныш Сәтбаевтің қазіргі тіршісінде қанша ғылыми еңбек жазып қалдырды?

- A) 670
- B) 655
- C) 657
- D) 640
- E) 620

74.Картографиялық проекция дегеніміз не?

- A) Жергілікті жердің нақты көрсету
- B) Жергілікті жердің планы,
- C) Өте кішірейтілген өлшем
- D) Бағыттың ауысуына қарай өзгеріп отыруы
- E) Глобустың қисық сызығын тегіс қағаз бетіне түсіргенде белгілі бір мөлшерде өзгеруі

75.Меридиандар мен паралельдер торы-бұл

- A) Жергілікті жердің планы,
- B) Кез – келген картаның негізі.
- C) Өте кішірейтілген өлшем
- D) Бағыттың ауысуына қарай өзгеріп отыруы
- E) Глобустың қисық сызығы

76.Масштаб

- A) Ұзындықтың арақатынасын көрсетеді
- B) Алуан түрлі проекция
- C) шынайы көлемінің белгілі бір өлшемге дейін кішірейтіліп берілуі
- D) Бағыттың ауысуына қарай өзгеріп отыруы
- E) Түзу немесе қисық сызықтардың берілуі

77.Шартты белгілер

- A) Бұл жергілікті жердің планын оқуға арналған «әліппе»
- B) Алуан түрлі проекция
- C) Сызықтардың ұзындығы
- D) Тор көзі
- E) Дөңес түрде бейнеленуі

78.Ақпараттың негізгі картографиялық көздері

- A) Карта мен атластар
- B) «Балалар энциклопедиясы»
- C) Жер бетінің ұшақтан түсірген бейнесі
- D) Ғарыштық аппараттар
- E) Жердің сыртқы бейнесі

79.Географиялық білімнің көзі болып саналады

- A) Тәжірибе
- B) Зерттеу
- C) Бақылау
- D) Зерделеу
- E) Қорытындылау

80.Өткен ғасырдың 50– жылдарының аяғы мен 60 жылдардың басында географ – ғалым Б.В.

Поляковтың басқаруымен құрылған экспедициясы

- A) Эльбрус кешенді экспедициясы
- B) Каспий маңы кешенді экспедициясы
- C) Географтардың экспедициясы
- D) Экспедициясы

Е) Эльбрус тауын зерттеу экспедициясы

81.Қазақстанмен оңтүстігінде шектесетін елдер:

- A) Ресей, Қытай, Қырғызстан
- B) Әзербайжан, Түркменстан, Иран
- C) Түркменстан, Өзбекстан
- D) Қырғызстан, Өзбекстан, Түркменстан
- E) Ресей, Иран

82.Қазақстан тәуелсіздік алған жылы:

- A) 02.03.1992 ж.
- B) 16.12.1991 ж.
- C) 29.12.1992 ж.
- D) 26.08.1936 ж.
- E) 10.12.1993 ж.

83.Қазақстанның БҰҰ-на мүше болған уақыты:

- A) 02.03.1992 ж.
- B) 16.12.1991 ж.
- C) 17.12.1992 ж.
- D) 29.12.1992 ж.
- E) 01.05.1970 ж.

84.Қазақстанның көлемі:

- A) 17 млн.км²
- B) 600 мың км²
- C) 2724 мың км²
- D) 450 мың км²
- E) 1563 мың км²

85.Қазақстанның Қытаймен шекарасының ұзындығы (км) :

- A) 6467
- B) 2300
- C) 1460
- D) 380
- E) 980

86.Батыста Қазақстан шекарасы өтетін жер:

- A) Үстірт
- B) Жалпы Сырт
- C) Сауыр
- D) Тұран ойпаты
- E) Алтай

87.Солтүстікте Қазақстан шекарасы өтетін жер:

- A) Батыс Сібір жазығы
- B) Тұран ойпаты
- C) Алтай
- D) Тарбағатай
- E) Жоңғар Алатауы

88.Қазақстан орналасқан материк

- A) Солтүстік Америка
- B) Еуразия
- C) Европа
- D) Азия
- E) Оңтүстік Америка

89.Қазақстан Республикасының аумағы

- A) 3,2млн.км².

- B) 9,6млн. км2.
- C) 2,7млн. км2.
- D) 17млн. км2.
- E) 8,5млн км2.

90. Дүниенің екі бөлігінде орналасқан Қазақстан облыстары

- A) Маңғыстау, Атырау
- B) Ақтөбе, Ақмола
- C) Атырау, Батыс Қазақстан
- D) Батыс Қазақстан, Маңғыстау
- E) Маңғыстау, Қызылорда

91. Қазақстан Республикасының физикалық географиялық орны анықтайды.

- A) Табиғат жағдайларын.
- B) Табиғат ресурстарын.
- C) Көршілік жағдайын.
- D) Халқының санын.
- E) Экономикалық дамуын.

92. Теңізге шығатын жолы бар Қазақстанмен шектесетін мемлекеттер

- A) Қытай, Украина
- B) Қытай, Ресей
- C) Әзірбайжан, Үндістан
- D) Түркия, Ресей
- E) Ресей, Өзбекстан

93. Қазақстанмен шығысында шектесетін мемлекет

- A) Ресей
- B) Қытай
- C) Өзбекстан
- D) Қырғыстан
- E) Түркменстан

94. Қазақстан мен Қытай арасындағы шекара ұзындығы

- A) 6467 км
- B) 2300 км
- C) 1460 км
- D) 980 км
- E) 380 км

95. Қазақстан аумағының батыстан шығысқа дейінгі ұзындығы

- A) 5000 км
- B) 4500 км
- C) 4000 км
- D) 3000 км
- E) 1600 км

96. Қазақстан аумағының солтүстіктен оңтүстікке дейінгі ұзындығы

- A) 3000 км
- B) 2500 км
- C) 1600 км
- D) 1200 км
- E) 1000 км

97. Қазақстан көлемі жөнінен Еуразияда

- A) 9-шы орында
- C) 7-ші орында
- B) 4-ші орында
- D) 3-ші орында

Е) 2-ші орында

98.«Шығыстың Аристотелі» деп атанған ғалым:

- А) Әл-Идриси
- В) Махмуд Қашқари
- С) Әбу Насыр Әл-Фараби
- Д) Ш.Уәлиханов
- Е) Қ.Сәтпаев

99.«Диуани лұғат ат-түрік» еңбегінің авторы:

- А) Махмуд Қашқари
- В) Әл-Идриси
- С) Әбу Насыр Әл-Фараби
- Д) Ш.Уәлиханов
- Е) Қ.Сәтпаев

100.Есік қаласынан табылған ескерткіш:

- А) Әдеби мұралар
- В) Киіз үй
- С) Ат әбзелдері
- Д) ”Алтын киімді” адам
- Е) Күміс бұйымдар

101.Қазақстан Ғылым академиясың тұңғыш президенті:

- А) Ш. Уәлиханов
- В) Қ. Сәтбаев
- С) П.П. Семенов Тянь Шанский
- Д) Н.А. Северцов
- Е) И.В. Мушкетов

102.Арыс өзенінің сағасында орналасқан ортағасырлық қала:

- А) Сарайшық
- В) Сығанақ
- С) Тараз
- Д) Отырар
- Е) Сайрам

103.Қазақ жері туралы ерте кездегі географиялық мағлұматтарды еңбектерінен кездестіреміз.

- А) Птоломейдің,Геродоттың.
- В) Әл-Масудидің,Әл-Идрисидің.
- С) Әл-Истахридің,Әл-Фарабидің.
- Д) М.КарпинидіңВ.Рубруктің.
- Е) М.Қашғаридің.

104.Қазақ жерін зерттеген орыс ғалымдары

- А) П.П.Семенов-Тянь-Шанский,Н.Потанин,Н.Обручев,И.Мушкетов
- В) М.Поло,В.Докучаев,И.Черский,А.Бутаков.
- С) В.Беринг,И.Рычков,Г.Карелин,А.Левшин..
- Д) Қ.Жалаири,П.Паллас,Н.Северцов,В.Обручев.
- Е) С.Челюскин,М.Сомов,С.Неуструев,А.Краснов.

105.Қ.Сәтпаев ашқан кен орындары

- А) Қарсақпай, Жезді, Қияқты
- В) Теңіз,Қаламқас,Қаражамбас
- С) Дөң,Кемпірсай,Торғай,Текелі.
- Д) Майқайың,Ащысай,Мырзағалымсай,Шалқи
- Е)Алға,Қандыағаш,Жетіқара

106. XVII ғасырдағы Қазақстан жері түсірілген карта

- A) Махмұд Қашғаридың
- B) Птоломейдің
- C) Әл-Фарабидің
- D) «Сібірдің сызба кітабы» атласында
- E) Қадырғали Жалаиридың

107. Арал теңізін алғаш зерттеген ғалым

- A) Ш. Уәлиханов
- B) И. Мушкетов
- C) П.П Семенов-Тяншанский
- D) Л. Берг
- E) Н. Северцев

108. Академик Қ. Сәтбаевтың зерттеген аумақтары

- A) Солтүстік Қазақстан
- B) Орталық Қазақстан
- C) Оңтүстік Қазақстан
- D) Шығыс Қазақстан
- E) Батыс қазақстан

109. Тянь-Шань тауларын зерттеген ғалым

- A) Ш. Уәлиханов
- B) П.П Тянь-Шанский
- C) Қ. Сәтбаев
- D) П. Рычков
- E) А. Левшин

110. Іле Алатауы мен Жоңғар Алатауын зерттеген ғалым

- A) Ш. Уәлиханов
- B) Н. Северцев
- C) П.П. Семенов-Тяншанский
- D) Л. Берг
- E) С. Ремезов

111. Орталық Қазақстандағы мыс кен орнын ашқан

- A) Ш. Уәлиханов
- B) И. Мушкетов
- C) Қ. Сәтбаев
- D) Л. Берг
- E) П. Рычков

112. Хантәңірі шыңына дейін барған зерттеуші

- A) П.П Семенов-Тяншанский
- B) Қ. Сәтбаев
- C) П. Паллас
- D) Л. Берг
- E) Ш. Уәлиханов

113. Қ. Жалаиридың географиялық мазмұндағы кітабы

- A) «Жылнамалар жиынтығы»
- B) «Орынбор топографиясы»
- C) «Үлкен сызба»
- D) «Арал теңізі»
- E) «Диуани лұғат-ат-түрік»

114. Қазақстанмен оңтүстігінде шектесетін елдер:

- A) Ресей, Қытай, Қырғызстан

- B) Өзбекстан, Түркменстан, Иран
- C) Түркменстан, Өзбекстан
- D) Қырғызстан, Өзбекстан, Түркменстан
- E) Ресей, Иран

115.Қазақстан тәуелсіздік алған жылы:

- A) 02.03.1992 ж.
- B) 16.12.1991 ж.
- C) 29.12.1992 ж.
- D) 26.08.1936 ж.
- E) 10.12.1993 ж.

116.Қазақстанның БҰҰ-на мүше болған уақыты:

- A) 02.03.1992 ж.
- B) 16.12.1991 ж.
- C) 17.12.1992 ж.
- D) 29.12.1992 ж.
- E) 01.05.1970 ж.

117.Қазақстанның көлемі:

- A) 17 млн.км²
- B) 600 мың км²
- C) 2724 мың км²
- D) 450 мың км²
- E) 1563 мың км²

118.Қазақстанның Қытаймен шекарасының ұзындығы (км) :

- A) 6467
- B) 2300
- C) 1460
- D) 380
- E) 980

119.Батыста Қазақстан шекарасы өтетін жер:

- A) Үстірт
- B) Жалпы Сырт
- C) Сауыр
- D) Тұран ойпаты
- E) Алтай

120.Солтүстікте Қазақстан шекарасы өтетін жер:

- A) Батыс Сібір жазығы
- B) Тұран ойпаты
- C) Алтай
- D) Тарбағатай
- E) Жоңғар Алатауы

121.Қазақстан орналасқан материк

- A) Солтүстік Америка
- B) Еуразия
- C) Европа
- D) Азия
- E) Оңтүстік Америка

122.Қазақстан Республикасының аумағы

- A) 3,2млн.км².
- B) 9,6млн. км².
- C) 2,7млн. км².
- D) 17млн. км².

Е) 8,5млн км2.

123. Дүниенің екі бөлігінде орналасқан Қазақстан облыстары

- А) Маңғыстау, Атырау
- В) Ақтөбе, Ақмола
- С) Атырау, Батыс Қазақстан
- Д) Батыс Қазақстан, Маңғыстау
- Е) Маңғыстау, Қызылорда

124. Қазақстан Республикасының физикалық географиялық орны анықтайды.

- А) Табиғат жағдайларын.
- В) Табиғат ресурстарын.
- С) Көршілік жағдайын.
- Д) Халқының санын.
- Е) Экономикалық дамуын.

125. Теңізге шығатын жолы бар Қазақстанмен шектесетін мемлекеттер

- А) Қытай, Украина
- В) Қытай, Ресей
- С) Әзірбайжан, Үндістан
- Д) Түркия, Ресей
- Е) Ресей, Өзбекстан

Дұрыс жауап: В

126. Қазақстанмен шығысында шектесетін мемлекет

- А) Ресей
- В) Қытай
- С) Өзбекстан
- Д) Қырғыстан
- Е) Түркменстан

127. Қазақстан аумағының солтүстіктен оңтүстікке дейінгі ұзындығы

- А) 3000 км
- В) 2500 км
- С) 1600 км
- Д) 1200 км
- Е) 1000 км

128. Қазақстан көлемі жөнінен Еуразияда

- А) 9-шы орында
- С) 7-ші орында
- В) 4-ші орында
- Д) 3-ші орында
- Е) 2-ші орында

129. «Шығыстың Аристотелі» деп атанған ғалым:

- А) Әл-Идриси
- В) Махмуд Қашқари
- С) Әбу Насыр Әл-Фараби
- Д) Ш. Уәлиханов
- Е) Қ. Сәтпаев

130. «Диуани лұғат ат-түрік» еңбегінің авторы:

- А) Махмуд Қашқари
- В) Әл-Идриси
- С) Әбу Насыр Әл-Фараби
- Д) Ш. Уәлиханов
- Е) Қ. Сәтпаев

131. Экономикалық және әлеуметтік география нені зерттейді?

- A) еңбек нiмдiлiгiнiң жетiлуiн
- B) қоршаған ортаға әсерiн зерттейдi
- C) халық пен шаруашылықтың орналасуын
- D) елдiң саяси картинасын
- E) қызмет көрсету саласының деңгейiнiң төмендiлiгiн

132. Экономикалық және әлеуметтік география неше салаға бөлінеді?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

133. Географиядан жеке ғылым ретінде экономикалық және әлеуметтік география қай жылдардың аяғына қарай бөлініп шықты?

- A) 1939ж B) 1956ж C) 1985 ж D) 1920 ж E) 1965 ж

134. Дәстүрлі экономиканың қалыптасу кезеңдері

- A) XIX ғ. ортасы -1920 ж аяғы
- B) 1920 ж. аяғы-1990 ж. басы
- C) 1990 ж. басынан бастап
- D) б. Э.д. 1 мың жылдықтың басы –XIX ғ ортасы
- E) 1980 ж. басы мен 2000 жылдың ортасы

135. Нарықтың экономиканың пайда болуы

- A) XIX ғ. ортасы -1920 ж аяғы
- B) 1920 ж. аяғы-1990 ж. басы
- C) 1990 ж. басынан бастап
- D) б. Э.д. 1 мың жылдықтың басы –XIX ғ ортасы
- E) 1980 ж. басы мен 2000 жылдың ортасы

136. Қазақстанның экономикалық әлеуеті неше құрамдас бөліктен тұрады?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

137. Өндіріс құрал-жабдықтары, өндіріс орындары, жолдар қандай экономикалық әлеуетке жатады?

- A) табиғи ресурстық
- B) тұрғын халықтық
- C) өндірістік
- D) ғылыми-техникалық
- E) экономикалық-географиялық жағдай

138. Экономиканың барлық салалары бір жыл ішінде өндірілген өнімнің құны

- A) Адамзаттың даму индексі
- B) Жалпы ішкі өнім
- C) жоғары дамыған экономика
- D) экономиканың дамуының ауқымы
- E) халықтың өмір сүру деңгейі

139. Елдің аумағы

- A) 2 724,9 мың ш.ш
- B) 1365,6 мың ш.ш
- C) 4562,3 мың ш.ш.
- D) 2946,3 мың ш.ш
- E) 5879,5 мың ш.ш

140. Қазақстандағы облыс саны

- A) 19
- B) 16

- С) 14
- Д) 12
- Е) 11

141. Қазақстанның Азиядағы географиялық орналасуы

- А) Орта
- В) Оңтүстік
- С) Орталық
- Д) Шығыс
- Е) алдыңғы аймағында

142. Қазақстан басқару формасы бойынша:

- А) парламенттік республика
- В) федеративтік республика
- С) унитарлық мемлекет
- Д) мәслихат
- Е) президенттік республика

143. Қазақстан ауданы бойынша дүние жүзінде алатын орны

- А) 11-ші В) 5-ші С) 9-шы Д) 7-ші Е) 13-ші

14. Жер табиғатына қатысты зерттелетін нысандардың физикалық картадағы жағдайы-

- А) көліктік- географиялық
- В) экономикалық-географиялық жағдай
- С) физикалық-географиялық жағдай
- Д) нарықтық-географиялық
- Е) Саудадағы серіктес елдер

145. Тікелей шаруашылық қызметте пайдаланатын табиғат элементтері

- А) халықаралық сауда
- В) картадағы орны
- С) табиғат ресурстары
- Д) техникалық-экономикалық
- Е) шаруашылық элементтері

146. Қазақстанның ЭГЖ-ның басты қандай тиімсіз жағдайы бар?

- А) теңіздік
- В) Транзиттік
- С) құрлықшілік
- Д) Каспий маңына жақындық
- Е) Көршілік

147. Қазақстан ЭГЖ-ның оң сипаты:

- А) Қытаймен көршілігі
- В) ЕО-тан алыстығы
- С) мұхитқа шығатын жолдың болмауы
- Д) дүниежүзілік нарықтан алыстығы
- Е) теңіздік жағдай

148. ЭГЖ-ға баға беру үшін басты неше элемент анықтайды?

- А) екі В) алты С) үш Д) бес Е) төрт

149. Сарқылатын табиғи ресурстар

- А) Күн қуаты
- В) теңіздің толысуы
- С) климаттық

Д) биологиялық
Е) Геотермальдық

150. Қалпына келмейтін табиғи ресурстар

- А) минералдық
- В) биологиялық
- С) Жер ресурсы
- Д) Күн қуаты
- Е) геотермальдық